

Landskapsnämndens framställning
till Landstinget med anledning av landstingsmännen

N:o 7/1934.

Aron Holmbergs m. fl:s petition om inrättande av
en Älgpark i landskapet.

Sedan Landstinget i enlighet med en petition av landstingsmännen
Aron Holmberg, Paul E. Paulsson m.fl. givit landskapsnämnden i uppdrag
att utreda, huruvida en Älgpark kunde inrättas i landskapet och de där-
med förenade kostnaderna, får landskapsnämnden i sådant avseende fram-
hålla följande:

Av petitionärernas motivering framgår att avsikten med förslaget om
inrättande av en Älgpark inom landskapet är att med bevarande av en
Älgstam förhindra de förluster som Älgen genom skadegörelse å gröda
och växande ungskog åsamkar landskapets befolkning.

Inrättandet av en sådan Älgpark är emellertid förenad med rätt stora
kostnader och svårigheter. För att erbjuda de instängda Älgarna för-
hållanden som i nödig mån skulle motsvara de naturliga måste en areal
av minst 20 hektar beräknas för varje innesluten Älg. För att undvika
en omedelbar degenerering av Älgbeståndet torde ett antal av 15 djur
böra anses som minimum och även av dessa borde ett antal anskaffas
ifrån andra trakter, då starka degenerationssymptom redan kunna på-
visas hos den åländska Älgstammen.

Älgparken skulle sålunda komma att omfatta en areal av c. 300 hek-
tar. Då något sådant lämpligt skogsområde innefattande större kärr-

komplex icke finnes på av landskapsnämnden disponerade marker borde härtill ett passande område av landskapet inköpas. Lämpliga områden förkomma däremot rikligt i Lomland, där kärr-, berg- och momarker i rik omväxling finnas. Skuru de marker, som här skulle ifrågakomma, äro av jämförelsevis ringa värde, torde de dock vid inlösen betinga höga pris, om innehavarna alla kunna förmå sig att avträda dem. Troligt är att expropriationsförfarande åtminstone delvis skulle bli nödvändigt för att till rimligt pris kunna överkomma nödig areal.

Om svårigheterna att anskaffa djurmateriel till en sådan älgpark vittnar värtaligt de försök, som av ett par experter på området för ett par år sedan med ringa framgång företogs. Kostnaderna för en sådan anskaffning kunna icke ens närmelsevis beräknas, men torde icke kunna antagas lägre än 10.000:- per djur.

Ett stängsel, som med säkerhet håller älgen, bör göras minst 3 m. högt och utomordentligt starkt och stabilt. Kostnaden kan beräknas till 50:- per löpmeter.

Om sålunda grundläggningskostnaderna för en älgpark bli betydande så är även de årliga underhållskostnaderna icke att negligera. En avlönad vakt och vårdare kan för en inrättning av denna art icke undvaras. Stängslet torde inom en tid av 10 å 15 år i huvudsak behöva förnyas. Då helt naturligt för älgparken skulle utväljas jämförelsevis sterila marker, till stor del bestående av berg och kärr, torde hjälpfodring av djuren icke kunna undvikas. Att märka är också att någon virkesav-

kastning ifrån skogsmarken för framtiden icke kan påräknas.

Ehuru samtliga kostnadsfaktorer äro rätt osäkra, bifogas dock ett sammandrag av kostnadsberäkningarna.

Grundläggingskostnader:

Inköp av mark 300 hjar å 1.000:-	300.000:-
Stängsel 7.000 l.m. å 50:-	350.000:-
Infångande och transport av 15 Älgar å 10.000:-	<u>150.000:-</u>
Summa	800.000:-

Årsunderhållskostnader:

Bevakning och vård	20.000:-
Utfodring med trädkvistar och hö	4.000:-
Renovering av stängsel	<u>25.000:-</u>
	49.000:-
Vartill kommer ränta å anläggningskost-	
nader å 6 %	<u>48.000:-</u>
Summa	97.000:-

Ovanstående kostnadsberäkning, om också endast approximativ, giver dock vid handen att såväl engångskostnaden vid grundläggningen som de årliga driftskostnaderna bliva betydande och knappast låta försvara sig ur synpunkten av en sund hushållning. I högsta grad tvivelaktigt torde också vara om landskapet i kompensationsväg skulle erhålla ersättning för de härtill utlagda kostnaderna.

Landskapsnämnden vill för sin del betona de vanskligheter som äro förenade med såväl anläggning som underhåll av en sådan park. Utgången

av det försök som för ett par år sedan gjordes här att infånga Älg visar att det knappast blir möjligt att få femton Älgar på en gång inom parkstängslet ens med de beräknade kostnaderna. Men även om detta skulle lyckas, så har risken för skada å marker och skogar utanför inte helt bort eliminerats. Genom åska och brand eller stormfall av träd kan en öppning uppstå och största delen av Älgbeståndet rymma, innan vakten upptäckt skadan. Att infånga dessa Älgar ånyo blir inte lätt, i varje händelse inte billigare än det var att infånga dem ursprungligen. Detta nämnt blott för att antyda hur vanskligt ett dylikt företag är. Det bör även påpekas att Älgskadorna här ha mindre omfattning än på vissa orter i riket och att Älgskadeersättningarna här stigit till högst 25 å 30.000 per år, medan årskostnaden för Älgparken med all sannolikhet skulle stiga till ett tre eller fyra gånger så stort belopp; förutom den miljon i anläggningskostnad, som företaget komne att kräva. Härtill kommer att genom den nya jaktlagen möjligheterna att hålla Älgstammen inom måttliga gränser så utökats att dess skadegörelse framdeles knappast kan bli kännbar. Då förslaget tydligen framställts för att genom dess realiserande avlägsna det missnöje som Älgens skogsskador på en del håll skapat, har man tydligen glömt det missnöje och den bitterhet som för framtiden skulle rotfästa sig hos alla dem som bleve tvungna att avstå marken till Älgparken. Att ersättningen icke avlägsnar dessa känslor, därom har man tillfyllestgörande bevis från väghållningens område.

I enlighet med dessa synpunkter har landskapsnämnden ansett en detaljutredning med utstakning och därpå grundad beräkning av stängslets

kostnader, underhandlingar med jordägare för att komma till ett bestämt lösenpris för marken samt avtalsförslag beträffande infångande av det behövlige antalet älgar tillsvidare obehövlige och därför ej heller låtit verkställa så omfattande utredningsåtgärder.

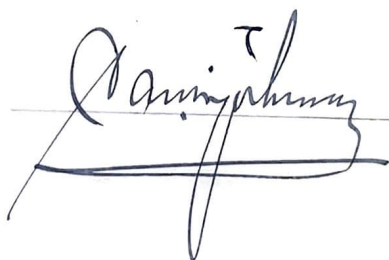
Under hänvisning till vad ovan framhållits får landskapsnämnden vörd-
samt föreslå,

att Landstinget måtte avböja förslaget

om inrättande av en älgpark i landskapet.

Mariehamn den 20 februari 1934.

På landskapsnämndens vägnar:

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "J. Aringhino", written over a horizontal line.A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Mesner", written over a horizontal line.